No. 1524

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk.

Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

MAANDAG, 26 APRIL.

1½ C. NOORD-HOLLAND

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 24 April.

Wij wenschen heden nog met een enkel woord stil te staan bij de laatste wijziging van den toestand van het openbaar onderwijs in Frankrijk, gebragt bij presidentiaal dekreet van 10 April ll. Dat wij ons veel daaraan, aan het openbaar onderwijs in Frankrijk, laten gelegen zijn, — niemand behoeft zich daarover te verwonderen. In eene reeks artikelen meenen wij het, nu een paar jaren geleden, duidelijk gemaakt te hebben, van welke grondgedachte de Fransche Universiteit de verwezenlijking is. Hoe ook gemaskeerd, liet zij immers ten allen tijde, van hare eerste vestiging af, als den grond waarop zij berustte, de afschuwelijke gedachte van Danton doorschemeren, »dat de kinderen eerst aan den Staat behooren, voordat zij aan hunne ouders behooren." Vandaar de aanmatiging van den Staat — van het Direktorium, van het Keizerrijk, van de Restauratie, van de Burger-monarchie, van de Republiek, — om, buiten de ouders om, te bepalen op welke wijze het ontluikend geslacht moet opgevoed worden. En vandaar evenzoo de teleurstellingen van den Staat in zake van openbaar onderwijs, daar hij namelijk de dierbaarste regten der ouders, die, welke zij van God op hunne kinderen hebben, miskende, en hij van meening was, ze veeleer tot werktuigen zijner afwisselende politieke oogmerken, dan tot Christen-menschen te moeten opleiden. Dit nu zóó zijnde, is het van groot belang na te gaan, wat zoo al in Frankrijk door den Staat ten aanzien van het openbaar onderwijs verordend wordt. Want bedriegen wij ons niet, dan zal uit die verordeningen kunnen opgemaakt worden den graad van vitaliteit, welken het openbaar onderwijs, dat namelijk hetgeen uit revolutionnairen wortel ontsproten is, nog heden ten dage in Frankrijk bezit.

Het dekreet, dat wij thans een oogenblik wenschen te bespreken, geldt de inrigting van het onderwijs in de middelbare scholen van den Staat, in de scholen die aangeduid worden met den naam van »Lycées." Opmerking verdient het vonnis, door den tegenwoordigen minister van Onderwijs over die scholen geveld, in zijn verslag aan den Prins-President. Met de grootst mogelijke opregtheid wordt daarin erkend, dat de »methoden van opvoeding tot dus verre in de bedoelde scholen door het onderwijzend ligchaam aangewend, *noch de wenschen der gezinnen, noch de behoeften der maatschappij vervuld hebben, en integendeel, bijna geene andere dan onnutte of schadelijke vruchten hebben opgeleverd.*" Over de Staats-normaal-school is des ministers oordeel nog strenger. »Zij heeft aan de maatschappij niets geschonken dan *rhetoren, bekwamer in het opwerpen van onoplosbare en gevaarlijke raadsels, dan in het mededeelen van praktische kennissen.*" Het bakkalaureaat (een graad welke verkregen moest worden aan het einde der studien in de middelbare scholen, door allen die eene Staats-betrekking zochten) wordt gekenmerkt als een graad zonder eenige waarde, »als eene ijdele formaliteit." [illegible] de bestaande rigting der middelbare Staats-scholen. Het werpt de bestaande school-orde omver; het ontneemt aan de Staats-normaal-school het regt om zich met wijsgeerige bespiegelingen in te laten; het schaft den graad van *baccalaureus* af, gelijk die tot dusverre bestond, en stelt daarvoor in de plaats een graad overeenkomend met dien, welke aan onze hoogescholen na het zoogenaamd propaideutiesch examen toegekend wordt; en, eindelijk maakt het aan de middelbare scholen het godsdienstig onderwijs verpligtend, wat door een priester zal moeten gegeven worden onder de goedkeuring en het toezigt van den diocesaan-bisschop. Zoo luiden de voornaamste bepalingen van het dekreet, waarvan wij de belangrijkste thans een weinig meer van nabij zullen beschouwen.

Het dekreet werpt de bestaande schoolorde omver. Daardoor namelijk, dat voortaan niet alle jongelieden in de middelbare Staats-scholen zich met hetgeen men de *humaniora* noemt, zullen bezig houden; slechts tot de klasse der grammatika blijven allen zich daarop toeleggen. Dan echter moeten zij eene keuze doen. Die knapen van veertien, vijftien jaren moeten dan bepalen tot welke maatschappelijke betrekking zij zich willen voorbereiden. Willen zij zich op de studie der letteren of der regten gaan toeleggen, dan blijven zij onderwijs krijgen in de *humaniora*; doch willen zij zich in 't vervolg op de exakte wetenschappen — gelijk men om der welluidendheids-wille de natuurkundige wetenschappen noemt! — of op handel of nijverheid gaan toeleggen, dan krijgen zij geen onderwijs meer in 't grieksch, in 't latijn of in de schoone letteren, maar te meer in de mathematische en andere voor de natuurkundige studien, als voorbereidend beschouwde wetenschappen. Tweeërlei leerkursus derhalve in dezelfde scholen; en, wat de zaak zelve aangaat, eene zoodanige opleiding tot aanstaande genees- of natuurkundigen, dat zij noch Hippokrates, noch Celsus, noch Newton, noch Euler in 't oorspronkelijke zullen kunnen lezen! Allezins regtmatig schijnt ons dan ook de algemeene afkeuring, welke de gedekreteerde veranderingen ontmoeten, en de *Ami de la Religion* heeft, naar 't ons voorkomt, volkomen gelijk, wanneer hij deswege de volgende merkwaardige woorden in 't midden brengt: »Deze maatregel — niemand is daarvan meer dan wij overtuigd — is de vrucht van de meest welwillende oogmerken ten aanzien der oude Universiteit. Wij twijfelen echter, of het dekreet wel het doel bereiken zal, dat er mede wordt beoogd, namelijk om haar eene geheele wedergeboorte te doen ondergaan. *Het is slechts eene verandering van vorm, die men haar doet ondergaan. Ons schijnt het toe (men vergeve ons de antieke vergelijking) dat zij gedoemd is het lot te ondergaan van dien ouden Koning uit de Fabel, die door zijne dochters in stukken gehakt en in eene ketel geworpen werd, in de hoop dat hij weder jong zou worden.* DE ONGELUKKIGE PELIAS WERD GEHEEL AFGEKOOKT. HET STAAT NU TE BEZIEN OF DE UNIVERSITEIT DE PROEF WEL BETER ZAL DOORSTAAN."

Volgens deze woorden, zal derhalve de gedekreteerde maatregel ten opzigte der met Oktober aanst. in te voeren schoolorde, tot ontbinding en oplossing der middelbare Staats-scholen grotelijks bijdragen. Ook wij zijn van die meening, ook daarom, wijl in de *vrije* middelbare scholen het onderwijs op den ouden voet zal mogen voortgezet worden, zoodat alle ouders, die eene ernstige en zoogenaamd klassieke opleiding aan hunne kinderen wenschen gegeven te zien, de middelbare Staats-scholen voorbij gaan en hunne kinderen op de *vrije* middelbare scholen plaatsen zullen.

Tot dit weinige meenen wij ons te mogen bepalen met betrekking tot het dekreet van den 10 April ll. Dat toch de graad van *baccalaureus*, gelijk die in Frankrijk bestond, opgeheven is; dat de professoren van de Staats-normaalscholen zich niet langer met wijsgeerige bespiegelingen zullen mogen bezig houden; dat voortaan een behoorlijk gewaarborgd godsdienstig onderwijs aan de Lyceën zal gegeven worden — een ieder zal dit moeten toejuichen, die maar een oogenblik in overweging neemt, wat, volgens den minister van Onderwijs zelven, de bedoelde graad beteekende; wat de voornaamste bezorgdheid was van de professoren aan de Staats-normaalschool, en welk een onmisbaar bestanddeel van alle onderwijs dat in de godsdienst is. Hoe nuttig evenwel die bij het dekreet besprokene verordende wijzigingen ook zijn, wij gelooven niet, dat daardoor, evenmin als door wat ook, de Universiteit, het openbaar onderwijs in Frankrijk, zal gered worden. Maatregelen, als vele van die, welke bij de twee laatste dekreten zijn voorgeschreven, bevorderen zijne oplossing ten zeerste; en, daarenboven, wij zijn het volkomen eens met den heer Du Lac, waar hij van het op revolutionnairen grondslag gevestigde openbare onderwijs het volgende zegt: »Uiten wij geheel onze meening, dan zullen wij erkennen, dat de degelijkste verbeteringen, de beste hervormingen, die de Staat in zijn onderwijs kan invoeren, volgens ons inzien, geene belangrijke gevolgen zullen kunnen opleveren. Onze verwachting strekt elders heen; zij is gevestigd op de vrije onderwijs-gestichten. Wij gelooven niet, dat de opvoeding der jeugd tot de funktien der regering behoort, en gevolgelijk gelooven wij ook niet dat zij het werk der opvoeding ooit zoodanig kan volbrengen, als het behoort verrigt te worden. De eenige krachtige, alles afdoende vervorming is, dat men geheel en al afzie van het geven van alle Staats-onderwijs, om daarvoor in de plaats te stellen Universiteiten en kollegien, vrij gesticht, rijk begiftigd en op eene krachtige wijze aangemoedigd door partikulieren, door de steden, door de departementen en des noods door den Staat zelven. Dit had men vroeger in Frankrijk, en zóó bestaat het nog in de meeste steden van Europa, in Engeland en Amerika. Het is 't oude stelsel: maar 't is het goede. Nog eenige jaren ondervinding, en men zal wel genoodzaakt zijn er toe terug te komen."

Wij hebben wederom eene nieuwe aflevering aan te kondigen van de *Bibliothek für Geschichte, Philosophie und Theologie*, die door den heer J. Witz te Arnhem wordt uitgegeven. Deze vijfde aflevering geeft de eerste aflevering van het vroeger door ons vermeld werk: *Meine Bekehrung zur Christlichen Lehre und christlichen Kirchen von Franz von Florencourt*, welk geschrift bij zijne verschijning al dadelijk de algemeene opmerkzaamheid tot zich heeft getrokken, en niet minder belangrijk is dan de twee pennevruchten der gravin Hahn-Hahn, die van hare bekeering kondschap geven, en door den heer Witz teregt in zijne allezins aanbevelenswaardige *Bibliothek für Geschichte u.s.w.* is opgenomen. De heer Witz is zeer gelukkig in zijne keus. Welk [illegible] onderwerp kan er toch worden behandeld, dan dat door de gravin Hahn-Hahn en Franz von Florencourt zijn besproken? Hangt toch niet de toekomst der wereld af van den invloed, dien het Christendom in de wereld zal kunnen uitoefenen? En is die invloed van het Christendom niet voor een deel verbonden aan den terugkeer van de dwalingen tot het Christendom? En zijn schriften als de bovengenoemde niet uitmuntend geschikt om voor het ongeloof en de dwaling den weg tot het geloof en de waarheid te banen? Welk een licht spreiden zij niet over den toestand van het Protestantisme en over het ongeloof en de wanhoop, waarin het velen heeft doen vervallen? En hoe wijzen zij niet het pad aan, waardoor men tot zekerheid en rust kome?

De *Katholiek*, in zijn tweede nummer van dit jaar, het schrift van von Florencourt aankondigende, voegt daarbij de volgende bemerkingen, die wij hier letterlijk afschrijven. Men leest er:

»Gelijk in Engeland, zoo doen zich ook in Duitschland meer en meer verblijdende voorteekenen van terugkeer tot de Moederkerk op. Onder die teekenen meenen wij vooral de steeds menigvuldiger wordende bekeeringen van uitstekende individu's te moeten rekenen; want deze bekeeringen hebben niet plaats ten gevolge van slechts het individu alleen betreffende werkingen en omstandigheden, maar zij zijn voornamelijk vruchten van de steeds meer en meer gevoelde en erkende, en slechts in de K. Kerk voldoenbare behoefte aan goddelijke waarheid voor den geest, goddelijke wetten voor den wil, goddelijke liefde voor het hart, en daarmede inzonderheid ook aan goddelijke hoop voor geheel den mensch. Het Protestantisme, zijne elementen het eene na het andere ontwikkelende, heeft onder de zijnen een toestand voortgebragt, waarin de mensch aan zich zelven ontzinkt; bij het opmerken dat hem niets van alles, wat tot zijn waarachtig leven noodig is, meer overblijft, dat waarheid, orde en deugd raadsels geworden zijn, vaart hem de kille schrik der wanhoop door de leden, uit den afgrond, waar hij zich in voelt nederzinken, slaakt hij, door zucht naar zelfbehoud gedreven, een kreet tot de Godheid; zijn oog gaat mede opwaarts, en ontdekt hoog op de bruischende golven der eeuwen het scheepje, dat daar, sinds Christus, wel is waar geslingerd en vaak door de baren als overdekt, maar evenwel ongedeerd en veilig voortstevent; en nu keert de hoop in zijn hart terug; daar, zegt hij, in die hulk zal mijne redding zijn. En biddende staart hij op het scheepje, en hij ziet er den Godmensch, vol van genade en waarheid. Aan de hand dier genade, bij het licht dier waarheid, stijgt de arme schipbreukeling opwaarts, en geraakt hij tot in die hulk, welker aankomst in behouden haven zeker is. Maar nu kan hij zijne blijdschap niet inhouden; hij kan het niet verbergen wat hij ondervonden heeft en wat hij nu ondervindt, hij verhaalt het zijnen tegenwoordigen medere-

[illegible], vier lotgenoot hij nog was, straks roept hij [illegible] voor menschenvonden, onzekerheden en duisternissen, heb ik nu goddelijke openbaring, goddelijke onfeilbaarheid, goddelijk licht; voor losbandigheid, afgewisseld met onwaardige slavernij, in de godsdienstige, morele en politieke orde, geniet ik nu de voorregten van de vrijheid der kinderen Gods, eene vrijheid, geregeld door de goddelijke wet, geheiligd en geholpen door de goddelijke genade, vrijheid in de gehoorzaamheid; voor het verdorrend egoïsme, heb ik de alles in bloei zettende en tot rijpheid brengende liefde, het deelgenootschap aan de liefde, waarmede de Godmensch God zijnen Vader, en de menschen, zijne broeders, lief heeft; nu, nu eerst leef ik, en heb ik het vooruitzigt om eeuwig te leven.

»Zoodanig, behoudens toevallige wijzigingen, is de geschiedenis van bijna al de bekeeringen, met welker vermelding wij dit opstel begonnen. En ofschoon niet alle bekeerlingen even diep in den door de Protestanten gegraven afgrond verzonken waren, allen hebben toch dien afgrond gezien en er voor gejsd. Sommigen hunner, een tijd lang dobberende op planken, bij den afval uit de verlaten hulk des behouds medegenomen, hebben, men mag zeggen, het onmogelijke aangewend, om, daarmede of eene even veilige hulk te vervaardigen, of zich aan de eenige hulk te verbinden; maar het was vergeefs gearbeid, ja, naarmate zij meer arbeidden, zagen zij duidelijker, dat hun ondergang zeker was, en dat met het Protestantisme, 'twelk in eene valsche philosophie, in rationalisme en naturalisme opgelost, nu tot de menschenvergoding begint over te gaan, niets te wachten staat dan wanhoop aan God en aan den mensch beiden. Anderen hebben de onderscheidene oplossingsperioden doorgeleefd, of liever (want dat was geen leven) hebben, na in het rationalisme de brokstukken van bovennatuurlijke waarheid, in de kindschheid medegekregen, weggeworpen te hebben, daarvoor in het naturalisme eene vergeefsche vergoeding gezocht. En als zij dan opmerkten, dat de vraagstukken, bij welker beantwoording de menschheid een allezijdsch en hoogst belang heeft, en welker zekere oplossing 's menschen geest en hart beide gebiedend en met innerlijke noodzakelijkheid eischen, onverklaard en onverklaarbaar bleven; en dat zij aldus gevoerd werden tot den eeuwigen nacht van het pantheisme, hetwelk niets ophelderd, omdat het alles verwart tot het al, dat is tot een mengelklomp, tot een eeuwig chaotiesch zijn en niet zijn, worden en vergaan; en als zij dan door eene geheime kracht, dat is, door de goddelijke genade, zich aangetrokken voelden tot het Christendom, [illegible] in het eenige hun bekende, verminkte en vervalschte Christendom — het Protestantisme — tal van tegenstrijdigheden en onaannemelijkheden vonden: dan wendden zij eindelijk het oog naar de voormaals ook door hen zoo verachte Katholieke Kerk, en vonden in het volledige Christendom, door haar alleen beleden, en in 't leven gebragt, de voldoende oplossing van al de vragen, naar welker beantwoording zij tot heden bij alle systemen van wereldwijzen te vergeefs onderzocht hadden. Wat reeds aan zoo menigeen overkomen is, zal nog aan velen, zeer velen overkomen. Immers de oplossing van het Protestantisme door en in de valsche philosophie, zijn begonnen overgang of liever wegsmelting in de min of meer pantheistische sekten van onzen tijd — en de daar tegenoverstaande onvergankelijkheid van de Katholieke Kerk, die te midden van de tallooze slagtoffers der ongodsdienstigheid, onzedelijkheid en onmaatschappelijkheid, met een vernieuwd leven en met blijkbare kracht, om dat leven in het menschdom op nieuw en in grootere mate zelfs dan vroeger te ontwikkelen, zich vertoont, zijn twee zoo in het oog loopende feiten, dat zij, onder de werking der goddelijke genade, de edelste naturen, hoe ver ook door Protestantisme en philosophie van de Kerk afgeweken, moeten aangrijpen en tot den, in zijne eenige Kerk levenden Christus terugvoeren."

Meine Bekehrung geeft daarvan het overtuigendst bewijs. Geen Katholijk zal het in handen nemen, zonder zich in zijn geloof versterkt, geen Protestant zal het inzien, zonder zich in zijn dwaalleer geschokt te gevoelen. Wij bevelen de *bibliotheek* van den heer Witz in de belangstelling onzer lezers ten dringendste aan.

Men schrijft ons uit Paramaribo 28 Febr.:

»De toestand van Mgr. Grooff geeft ons hoop op beterschap; maar hij laat evenwel nog veel te wenschen overig.

»De dood van Mgr. van Curium heeft op ons allen grooten indruk gemaakt, maar vooral, hetgeen te voorzien was, op zijne Doorl. Hoogwaardigheid, Mgr. Grooff, wiens zwakke gezondheid daardoor zeer is geschokt. Hoe zou het anders kunnen? Hij verliest in Hem een dierbaren vriend, waaraan hij sinds jaren en jaren door de teederste banden was verknocht. In al zijne zorgen en bekommeringen vond hij steeds troost, bemoediging, en krachtige ondersteuning bij den te vroeg ontslapen prelaat, welke belangloos en met al de krachten, die in hem waren, zich had gesteld tot een vermogenden beschermer van onze arme missie.

»Innig dankbaar voor al de weldaden, waarmede de onvergetelijke Curium de Surinaamsche zending heeft begunstigd, hebben wij ons beijverd om de lijkdienst, voor den alom betreurden overledene, zoo plegtig mogelijk te houden. Zij geschiedde den 3 Febr. jl. door den Eerw. heer Schepers, onder assistentie van de Eerw. heeren Magnée, Donders en Meurskens. Het deed onzen geliefden bisschop Grooff niet weinig smart dat hij geene krachten genoeg bezat om die lijkplegtigheid zelf te verrigten.

»Mgr. van Curium zal hier niet minder dan in het moederland in gezegend aandenken blijven. En hoezeer wij vertrouwen dat hij reeds lang bij God de vergelding van zijn voorbeeldigen levensloop geniet, zoo kan onze dankbaarheid desniettemin niet nalaten den Heer voor hem te blijven bidden, omdat Gods oordeelen ondoorgrondelijk zijn. Hij ruste in vrede."

Men leest in het *Handelsblad* van heden weder eenige bijzonderheden van 's Konings reis in de Noordelijke provincien. Donderdag morgen had Z. M. de stad Leeuwarden verlaten om zich over Buitenpost, waar Z. M. een uur zal vertoeven, naar Groningen te begeven. Tot op eenigen afstand van de stad werd Z. M. door de eerewacht begeleid, terwijl de heer kommissaris des Konings Z. M. tot Buitenpost vergezelde. Dingsdag e. k. des namiddags wordt Z. M. hier terug verwacht.

De heer Mr. J. G. van Wageningen, raadsheer in het provinciaal geregtshof van Friesland en kolonel bij de eerste afdeeling rustende schutterijen in deze provincie, is benoemd tot H. D. adjudant in buitengewone dienst, terwijl aan den heer B. de Gelder, werktuigkundige enz., te Beetgumermolen, bij wien Z. M. gisteren op zijn uitstapje in die omstreken een bezoek aflegde, de bronzen medaille van verdiensten is geschonken.

De zilveren zweep, door Z. M. toegezegd voor de harddraverij, ter gelegenheid van het zevende landhuishoudkundig kongres, alhier te houden, is door Z. M. herwaarts mede genomen en reeds ter beschikking van het bestuur van het kongres gesteld. Z. M. heeft mede beloofd eenige voorwerpen voor de alsdan te houden tentoonstellingen van vee en werktuigen van den landbouw te zullen toezenden.

Des namiddags van Donderdag heeft Z. M. zijne intrede in de Stad Groningen gehouden, na buiten de poort door den stedelijken raad bij monde van den Burgemeester verwelkomd te zijn. Het fraaiste weder be[illegible]tengemeen groot. Z. M. werd bij zijne intrede vergezeld door eene eerewacht van burgers en eene andere van de studenten, en stapte af bij den kommissaris des Konings. Des avonds bragten de studenten Z. M. eene serenade, en was de stad prachtig verlicht.

Men schrijft ons uit 's Hertogenbosch, dd. 23 April:

»Dezen namiddag cirka 3 ure barstte er in het naburig Orthen een verschrikkelijke brand uit, die door fellen wind aangedreven, in minder dan 2 uren, 18 huizen in de asch legde en 24 huisgezinnen ten prooi der volslagenste armoede overgaf. Een kind heeft daarbij het leven verloren terwijl een tweede, trachtende het eerste te redden, deerlijk gebrand is.

»De ongelukkige huisgezinnen zijn alhier in eene kazerne opgenomen alwaar zij in hare eerste behoefte worden voorzien; de oorzaak van den brand is nog onbekend, doch men vermoedt dat die door onvoorzigtigheid ontstaan is in het huis waarin zich de arme kinderen waarvan het eene is omgekomen, alleen bevonden."

Te Kampen zijn tot leden der Kamer van Koophandel bij herstemming verkozen de heeren J. C. van Hasselt en P. H. Gallé.

Te Zwolle, bij herstemming, de heeren F. W. Schaepman en J. Eindhoven.

Te Meppel verkozen de heer J. de Jonge Jr. en daarna bij herstemming de heeren J. de Jonge, J. J. Slot, J. Oosterveen en J. Theunissen.

Te Oldenzaal, bij herstemming, de heeren G. Bloemen en J. W. Simerink.

Te Boxmeer zijn verkozen de heeren G. S. Rijke, F. J. Hoctin, L. C. Favier, J. Bewijssen en P. Maesen.

Te Schiedam de heeren Mr. P. Loopuyt, M. Rijnbende en J. A. J. Nolet. Herstemming voor nog 6 leden.

Te Amersfoort de heeren H. G. van den Berg, B. E. Herschel, G. Huberts, G. Nieuwland en S. S. Visser. Herstemming voor nog 1 lid.

Z. M. heeft bepaald, 1°. dat voor rekening van den Staat, behoudens eene bijdrage van 50 ten honderd in de kosten door de provincie Noordbrabant, zal worden voorzien in den aanleg van eenen grindweg van Eindhoven over Geldrop, Heeze, Leende en Maarhees tot de grensscheiding van het hertogdom Limburg in de rigting van Weert, sluitende aan den weg, welke van die stad tot de Noordbrabantsche grenzen leidt. 2° dat voor rekening van den Staat, behoudens eene bijdrage van 15 ten honderd in de kosten door de provincie Nooordbrabant, zal worden voorzien in den aanleg van eenen steenweg van Tilburg over Goirle tot de Belgische grenzen in de rigting van Turnhout, aansluitende aan den weg, welke door de Belgische regering van Turnhout tot de Nederlandsche grenzen wordt gelegd.

Z. M. heeft bij besluit van den 21sten dezer, n°. 51, goedgevonden, aan den luit.-generaal A. Schuurman, Hoogstdeszelfs adjudant in buitengewone dienst, voorloopig belast met de waarneming der betrekking van inspekteur van het wapen der infanterie, op zijne aanvrage, ter zake van ligchaamsgebreken een pensioen te verleenen van ƒ 3000 's jaars, en zulks onder dankbetuiging voor de langdurige en getrouwe diensten, door hem aan den lande bewezen.

Te St. George d'Elmina heeft den 2 dezer een zware brand gewoed, waarbij het geheele dorp Oud Elmina afbrandde.

De blokkade van de beneden-kust was door de Engelschen opgebroken.

L'Echo meldde in zijn nummer van 20 dezer, dat H. M. de voormalige Koningin van Spanje, Maria Christina, eene reis door Holland zou doen. Thans verzekert dat blad, dat dit berigt ongegrond is.

'S GRAVENHAGE, 24 April. Morgen, Zaturdag, zal de Eerste Kamer der Staten-Generaal eene zitting houden, om te beraadslagen over het ontwerp van wet, strekkende tot goedkeuring van de artikelen van het verdrag van Handel en Scheepvaart met Pruissen en de verdere Staten van het Duitsche Tolverbond. Men verwacht dat die beraadslagingen in komité-generaal zullen worden gehouden.

Behalve dat ontwerp zijn nog aanhangig: 1°. dat tot wijziging der bepalingen nopens den accijns op het geslagt, en 2°. dat tot wijziging en aanvulling der wet op het zegelregt van 3 Oct. 1843 (*Staatsbl.* N°. 47). De rapporten over die ontwerpen zullen waarschijnlijk morgen worden uitgebragt en de beraadslagingen daarover aan de orde gesteld tegen Maandag aanstaande.

— Men verzekert, dat er in de afdeelingen der Eerste Kamer zwaarwigtige bedenkingen tegen het ontwerp nopens het zegelregt gemaakt zijn, bijzonder wat aangaat de daarbij voorgestelde bepalingen nopens het zegel op wisselbrieven.

STATEN-GENERAAL.

EERSTE KAMER.

Zitting van Vrijdag 23 April.

In deze zitting is rapport uitgebragt op een adres van de heeren Hoboken en 27 andere handelaars en reeders te Rotterdam, zich bij voorbaat verklarende voor de aanneming der bij de Tweede Kamer aanhangige voordragt tot regeling van [illegible] voorkomt te zijn: helder [illegible] zoutzieders te Harlingen, ten voordeele dier wet.

Aan de orde zijn de volgende wets-ontwerpen:

1°. tot verhooging van hoofdstuk VI der Staatsbegrooting van 1851 (kindergelden);

2°. tot regeling der afkondiging van algemeene maatregelen van inwendig bestuur van den Staat;

3°. tot vaststelling van het koloniaal batig slot over 1849.

Alle deze ontwerpen worden, zonder beraadslaging, met algemeene stemmen aangenomen.

4° tot verbetering van den accijns op het zout. Na korte woordenwisseling aangenomen met 27 tegen eene stem (den heer d'Ablaing.)

5°. de wet tot verbetering van den suiker-accijns, insgelijks na eenige diskussien, met algemeene stemmen aangenomen.

Daarna is de vergadering gescheiden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 22 April. Er is heden volstrekt geen staatkundig nieuws. De verklaring in de *Moniteur* voorkomende, waarbij de geruchten van het uitroepen van het keizerrijk op 10 Mei worden gelogenstraft, word druk besproken; [illegible] op eene krachtige wijze de mond aan die gevaarlijke verspreiders van valsche tijdingen, welke vaak een zeer [illegible] uit oefenen. Ook is er weder een gerucht van een huwelijksplan van den Prins-President komt in omloop gebragt.

Het Wetgevend Ligchaam komt morgen bijeen. Heden hield het geene zitting. Men zegt dat de groote staatsligchamen tot in de maand Julij bijeen zullen blijven.

— Er heeft weder eene verplaatsing van prefekten plaats gehad.

— Vele der gevangen genomen belhamels der onlusten in de Neder-Alpen in Dec. ll. zijn thans in vrijheid gesteld.

— Te Athene zijn in de Kamer op nieuw interpellatien gedaan over de plaats gehad hebbende zamenzwering tegen de veiligheid van den Staat. De minister van justitie heeft verklaard dat hij het resultaat van het geregtelijk onderzoek zou mededeelen. In den Senaat is de staatkunde van het kabinet hevig aangevallen, zoodat de President genoodzaakt is geweest de zitting op te heffen.

— Den Sultan Abdul-Medjid is een zoon geboren. Reschid Pacha is tot gouverneur van Konstantinopel benoemd.

MADRID, 13 April. De *Epoca* bevestigt de tijd

van de verzoening tusschen den infant Don Sebastian en de regering van Isabella II. Men verwacht den infant nu eerstdaags binnen deze hoofdstad.

De onderhandelingen met de familie van Don Carlos zijn niet afgebroken en men hoopt, dat zij ook weldra, door tusschenkomst van den Koning van Napels, de tegenwoordige regering van Spanje zal erkennen.

ENGELAND.

LONDEN, 22 April. Lord Grey heeft zich eergisteren in het Huis des Lords luide doen hooren tegen de intrekking van de rijkssubsidie voor het katholijk seminarie te Maynooth. Graaf Grey is een der leden van het afgetreden ministerie en thans de leider der oppositie in het Huis des Lords. Hij zeide dat het hoogst onregtvaardig, ja schier eene oorlogsverklaring tegen het Iersche volk zou zijn, zoo men het meergenoemde subsidie, het eenige geld dat van landswege voor het godsdienstig onderrigt der Katholijken besteed wordt, mogt willen intrekken, en daarbij tevens in Ierland aan de Anglikaansche kerk hare inkomsten aan en de overige Protestantsche kerkgenootschappen de hun uit de schatkist toegelegde ondersteuning liet behouden. In Ierland, zeide hij, is de kerk der minderheid ook door het bezit van goederen die de kerk der meerderheid vroeger bezeten heeft en beweert nog te moeten bezitten; zulk een staat van zaken mogt niet voortduren zonder onregt jegens Ierland en gevaar voor het Rijk, en hij moest onbewimpeld verklaren dat hij zelf, zoo de staat van zaken omgekeerd en door Ierland zulk onregt aan Engeland gepleegd ware, niet zoude rusten voordat daarin verandering gebragt zou zijn.

Een der aanwezige protestantsche Iersche bisschoppen (van Cashel) was het natuurlijk met die zienswijze niet eens: volgens hem waren ten tijde der hervorming geenszins de kerkelijke goederen den Katholijken ontnomen en aan de protestanten gegeven, maar de meerderheid der bisschoppen was protestantsch geworden, en juist in het bezit hunner bisdommen gebleven. Waren de kerkelijke goederen der Katholijken in Ierland *ontroofd*, dan waren zij hun ook in Engeland *ontroofd*. De heer Grey gaf dit toe, doch merkte op, dat er toch dit onderscheid bestond, dat in Engeland de kudden met de herders waren protestantsch geworden, en hij vroeg den prelaat of hij dan, indien hij eens Katholijk mogt worden, ook zijne inkomsten meende te behouden? — En de bisschop verstomde.

— De bank heeft heden haar diskonto verminderd; uit dien hoofde was de stemming ter beurze van heden zeer vast.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 23 April. Volgens berigt uit Karlsruhe van den 20sten dezer des avonds, werd de toestand des Groothertogs toen als hopeloos beschouwd en zag men elk oogenblik zijn overlijden te gemoet.

— De heer Thiers is heden avond hier door gekomen, zich van Londen naar Italie begevende.

— Men meldt uit Konstantinopel dd. 10 April, dat Fuad-Effendi bevel ontvangen heeft, vooreerst geen beslissenden stap ten aanzien van Egypte te ondernemen.

BERLIJN, 21 April. De kommissie der Pruissische Tweede Kamer heeft eergisteren haar rapport uitgebragt over het door de Eerste Kamer aangenomen wets-voorstel tot wijziging van de artikelen der konstitutie betrekkelijk de zamenstelling der Eerste Kamer. Zij heeft zich tegen de aanneming van dat voorstel verklaard.

— In dezelfde Kamer kwam gisteren het wetsontwerp betreffende het dagbladzegel in beraadslaging. De minister-president verklaarde, dat het doel der belasting was de vroegere inkomsten der schatkist terug te erlangen.

WEENEN, 20 April. Onze kamer van koophandel heeft een voorstel aan het ministerie ingediend, om als orgaan voor de beurszaken, eene afzonderlijke sektie der kamer van koophandel op te rigten.

ITALIE.

De plegtigheden van de Goede Week zijn te Rome dit jaar met buitengewonen luister gevierd, begunstigd door het fraaiste weder. Op Paaschavond was de wereldberoemde koepel van de St. Pieterskerk prachtig verlicht.

— Mgr. de Bisschop van Trier bevindt zich te Rome. Ook is aldaar aangekomen Mgr. de Bisschop van Samos *in partibus*, Vicaris Apostoliek van Japan, komende van Hong-Kong, alwaar hij sedert eenige jaren de gelegenheid heeft afgewacht om van zijn vikariaat bezit te nemen. (Het schijnt dat de Voorzienigheid dit zoo lang en zurig afgebeden oogenblik weldra zal doen aanbreken.) Hij brengt naar Rome ter goedkeuring van de H. Kongregatie der Propaganda de besluiten over van het eerste Concilie dat door de Apostolische Vikarissen van China is gehouden, en hetwelk door vijf Bisschoppen, een dertigtal priesters en eene groote menigte christenen is bijgewoond, en waarvan men vele en heilrijke vruchten mag verwachten.

De stad en de provincie Tempio op het eiland Sardinie zijn in staat van beleg verklaard, ten gevolge van de vele rooversbenden, die zich daar ophouden.

Dat de heeren Baldasseroni c. s. hun ontslag als leden van het Toskaansche kabinet weder zouden hebben ingetrokken, bevestigt zich niet. De pogingen door onderscheidene vreemde gezanten aangewend om hen te doen aanblijven, zijn vruchteloos geweest. De heer Bocella is met de zamenstelling van een nieuw kabinet belast.

BELGIE.

BRUSSEL. 23 April. Baron Royer, lid van den Senaat voor Bergen, is gisteren overleden.

— Men verneemt dat er onverwijld een begin zal gemaakt worden met de werkzaamheden voor den onderzeeschen telegraaf; de draden zijn daartoe gereed. De linie zal aan de eene zijde loopen tot Douvre en aan de andere tot Nieuwpoort; dus niet tot Ostende, zoo als vroeger medegedeeld was.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 24 April.

ONDERTROUWD (22 April): J. R. van Overeem met J. M. J. Schut - P. A. van der Scheer met E. C. Bachmeester Eekhout.

GETROUWD (22 April): J. Geykema met J. C. D. Hansen. - A. Michel met J. E. v. d. Paardt. - N. A. Dessart met H. S. M. Adrian, wed. Waase. - J. C. Tol met G. J. Roos.

BEVALLEN (21 April): H. G. Dade, geb. Filarski. — (22 April): M. E. Fikkert, geb. Post, Z. - A. M. Winkelhagen, geb. de Voys, Z. - E. J. A. Ten Cate, geb. Sluyter, D. — (23 April): T Plas, geb. Schremer, Z. - L. A. Millard, geb. Schuhkrafft.

OVERLEDEN (20 April): C. J. Sjoukes, geb. v. d. Maade, 67 j. — (21 April): A. C. Sanders, geb. Holster, 32 j. — (23 April): E. Hardt, 74 j.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 56 5/16	Livorno	2/m.	f 38¾
„	zigt	„ 56 11/16	Napels	„	„ 80½
Bordeaux	2/m.	„ 56	Petersburg	„	„ 1,84½
„	½/m.	„ 56¼	Weenen	6/w.	„ 29
Madrid	3/m.	„ 246	Augsburg	„	„ 35
Cadix	„	„ 246	Frankfort	„	„ 98½
Seville	„	„ 242	Hamburg	2/m.	„ 35 1/16
Bilbao	„	„ 243	„	zigt	„ 35 7/16
Lissabon	„	„ 42	Londen	2/m.	„ 11,97½
Porto	„	„ 42	„	zigt	„ 12,02½
Genua	2/m	„ 46½	Rotterdam		„ ⅛

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		23 APRIL 4½ u.	gebl.	24 APRIL 4 u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	2½ pCt.	61¼	61¼	61 5/16	
Dito Dito	3	72 5/16	73		
Dito Dito	4	93½	93½	93⅝	93⅝
Dito Obligatien O.-I.	4	93	93		
Amortis. Syndic.	3½	93			
Handel-Maatschappij	4½				
Aand. Rijn-Spoorweg		99			
Aand. Holl. S. M.		69			
Obligatien					
BELGIE, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank.	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv.		50¾	50 11/16		
FRANKRIJK, Obligatien	3	67	66⅞	66 13/16	
SPANJE bij *Ardoin* 1835	5				
Dito Nieuwe	1	21⅞	21 13/16	21⅞	
Dito 2/m. Beurveil.					
Dito	3	47⅞	48⅛		
Dito Binnenl. 2400 P.		42 5/16	43		
Coup. Certifik.		2 9/16			
Passive		5⅝	5¾	5 13/16	
Fransche Uitgest.		5⅞	5¾	5 7/16	
PORTUGAL te Londen 5 pCt. nu	4	40			
Dito Dito		38⅛	38 3/16		
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	106⅝	106⅝	106¾	
Dito Dito 1828 en 1829		105⅜	[illegible]		
Cert. bij dº. 1831 en 1833					
Dito	4½	102¾			
Dito bij *Hope*	4	90	90⅛		
Dito bij *Stieglitz en C°.*		89 1/16	89¼		
Dito bij id. 5de Serie	4		89½		
Cert. te Hamburg	5	101 13/16			
Inschrijving in Assignat.	6				
Cert. van dito		68⅞	68⅞		
POLEN, Aand. à fl. 500		136¾			
Dito met Lot. „ 300					
AMERIKA, Bank-Actiën		4¾			
PRUSSEN, Aand met Lot. R. 50	f				
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	74½	74	74½	
Dito	2½				
Dito Nieuwe	2½	39 1/16	38⅞	38 15/16	
Dito Nieuwe	5	85¼	85⅛	85¼	
Ween. Bank bij *Goll en C°.*					
Dito	4				
Letter B	5	85 3/16	85	85⅛	
Aand. met Loting fl. 500	f				
Nieuwe dito „ 250		299			
NAPELS, Cert. *Lamb en Bouwer*	5 pCt.				
BRAZILIE te Londen 1824	5				
Dito Leening 1843	5				
Dito £ 200					
PERU	4½				
MEXICO	5	34⅛			
VENEZUELA 6 pCt. nu	3½	48½	48½		
NEW GRENADA 6 pCt. nu	1½	23⅛	23⅛		
ECUADOR		4 1/16	4 1/16		

Mexiko, Nieuwe Leening 29 1/16; Venezuela uitgestelde 18⅛.

Over het geheel behelade onze fondsenmarkt heden weinig meldenswaardigs; er waren voor Binnenl. fondsen iets betere prijzen te bedingen; Buitenl. Effekten waren, met uitzondering van Weenen Metalieken, welke meer aangeboden waren, alle nagenoeg als gisteren.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt.; Prolongatie 2¼ pCt.; Diskonto 2 pCt.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 23 April. Belg. leen. 2½ pc. 53⅞; 1840, 5 pc. 101; 1848, 100; 1852, 100¼; Spanje Ard. 1 pc. 21 13/16; Binnenl. 3 pc. 43; Coupons —; Rom. Leening 1835 —.

PARIJS, 22 April. Fransche 3 pc. 71,90; id. 4 pc. —,—; 4½ pc. 100,90; Schatk. —,—; Bank-Actien 2765,—; Belg. 1840, 5 pc. 103⅜; 1842, 5 pc. —; 4½ pc. 98½; 2½ pc. —; Rusland 4½ pc. —; Napels 5 pc. 103,50; Spanje, Buitenl. 3 pc. 48¾; Binnenl. 3 pc. 42⅞; Holl. 2½ pc. —; Piemont 1834, 1015,—; 1849, —,—; 1852, 975,—; Haïti 270,—; Rom. Leening 1830, 98⅞.

MADRID, 17 April. Spanje 3 pc. 44⅞; Ardoins 5 pc. 22¾; Uitg. Schuld 8¾; Coupons —.

LONDEN, 22 April. Cons. kont. 99⅝ a 99¾; op tijd 99⅝ a 99¾; Braz. 99 a 100; 1829/39 98 a 100; Den. 3 pc. 78 a 80; N. I. 5 pc. 104 a 105; Ecuad. 4⅝ a 4⅞; Gren. 23¾ a 24; Uitgest. 10⅜ a 10⅝; Mexiko 34⅜ a 34⅝; Peru 4½ pc. 104 a 105; Uitgest 65 a 66; Rusl. 1822 5 pc. 115 a 116, (N.) 4½ pc. 103½ a 103¾; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 38 a 39; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 21⅜ a 21⅝; 3 pc. 47½ a 48; Coup. cert. 2½ a 2¾; Passive 5⅝ a 5¾; Holl 2½ pc. 61¾ a 62¼; id. 4 pc. 93¾ a 94¼; Venez. 48 a 49; Uitgest. 18 a 18½.

WEENEN, 22 April. Met. 4½ pc. 84⅝; 5 pc. 94½; Bank-Actien 1262.

BERLIJN, 22 April. Schuldbr. 3½ pc. 90¼; Loten —; Rusl. Stiegl. 4 pc. 95½; Pools. 4 pc. 85½; Loten fl. 200 21¼; id. fl 300 151½; id. fl. 500 88; Amsterdam zigt 142¼ g; id. 2/m. 142 g.

HAMBURG, 22 April. Rusl. Eng. Leen. 109⅜; Stiegl. 4 pc. 89½; Spanje, Ard. 5 pc. 20⅜; Binnenl. 3 pc. 40¼.

FRANKFORT, 22 April. Met. 5 pc. 78¼; 4 pc. 62¼; 2½ pc. 41; Bank-Actien 1252; Darmst. Loten fl. 50 93; id. fl. 25 29½; Badensche Loten fl. 50 64¼; id fl. 35, 38¼; Nassausche 27⅞; Holl. 2½ pc. 61; Werk. Sch. 4 pc. 94; Sijndic. 3½ pc. 92¾.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 24 April.

OVERZIGT DER WEEK.

KOFFIJ. De handel in *Java* was zeer beperkt en heeft zich bijna uitsluitend bepaald tot de binnenlandsche behoefte, waarbij men nog een klein avans op de veilings-prijzen bedongen heeft. — *Brazil* weinig voorhanden; goed ordinair bleek tot goed ord. groenachtig 21 a 21½ cs.; fijn ordinair groen 22½ cs.

THEE prijshoudend met weinig aftrek.

SUIKER. *Ruwe.* De markt blijft zeer vast, zelfs zoude men voor *Surinaamsch* iets hoogere prijzen kunnen bedingen. — Over het algemeen zijn de bruine en ligtbruine soorten meer gevraagd, dewijl daarvan de keuze in de Maatschappij-Veiling op 6 Mei te Rotterdam, zeer beperkt is. — Voor zoo ver de daarbij voorkomende partijen onderzocht zijn, bestaan dezelve in bruto: 254 kranjangs Nº. 5 tax. f 21¼, ligtbruin: 470 kr. Nº. 6 tax. f 21¾, 1943 kr. Nº. 7 tax. f 22¼, 1941 kr. Nº. 8 tax. f 22¾, blond: 6468 kr. Nº. 9 tax. f 23¼, 3416 kr. Nº. 10 tax. f 24, 1889 kr. Nº. 11 tax. f 24½, grijs: 3170 kr. Nº. 12 tax. f 25¼, 4536 kr. Nº. 13 tax f 25¾, halfwit: 3649 kr. Nº. 14 tax. f 26¼, 6445 kr. Nº. 15 tax. f 26¾, wit: 13438 kr. Nº. 16 tax. f 27¼, 21209 kr. Nº. 17 tax. f 28¼, 2969 kr. Nº. 18 tax. f 28¾, 890 kr. Nº. 19 tax. f 29½, terwijl wij de nadere bevinding van het nog ontbrekende later zullen mededeelen. — Van *Havana* is gisteren nog de verkoop uit de hand bekend geworden, van 1011 kisten ex *Zuiderzee* ruim Nº. 9, kwaliteit slap tot f 22¾ van boord te ontvangen. — *Geraffineerd voor Uitvoer.* Bij gebrek aan disponible partijen, hebben er geene omzettingen van eenig belang plaats gehad. — Op levering in de volgende maanden met meer kooplust; de raffinadeurs verlangen echter verhoogde prijzen, waartoe de koopers nog niet schijnen te kunnen overgaan. — Men noteerd *Crushed* N S R Nº. 1 f 29¾ a 30, Nº. 2 f 27¾ a f 28, Nº. 3 f 26¾ a 27; B K Nº. 1 f 27¼ a 27½, Nº. 2 f 26½ a 26¾, B & H & S & T Nº. 1 f 27 a 27¼, Nº. 2 f 26 a 26¼, Nº. 3 f 25 a 25¼; W & Z & T C f 25¼ a f 25½. — *Kandij* iets meer aangeboden, echter niet lager, *Basterd* en in de bruine soorten voor uitvoer gevraagd. — In *Consumtie* zijn de prijzen ferm op onze voorgaande noteering.

SPECERIJEN zonder handel, met redelijke vaste prijzen.

GEDROOGDE FRUITEN over het algemeen zeer verlaten, behalve goede jarige en nieuwe *Zantische* Krenten, waarvan de aftrek tot onveranderde prijzen nog altijd zeer groot blijft.

RIJST. Zoowel gepeld als ongepeld met weinig handel prijshoudend. Dezer dagen zijn alhier aangekomen, met het schip *William Shaud*, 6665 balen Java.

TABAK. Niettegenstaande de voorraad van alle soorten zeer klein is, blijft de handel uiterst beperkt. Van *Maryland* zijn dezer dagen uit de eerste hand verkocht; 32 en 45 vaten van 19 tot 22½ cs. na kwaliteit. — Tegen 5 Mei zijn in veiling aangeslagen: 141 vaten *Maryland*. — In de eerste hand zijn voorhanden: 849 vaten *Maryland*, 958 pakken *Java*, 430 ceronen *Cuba*, 189 ceronen *St. Domingo* en 104 pakken *Portorico*.

KATOEN. Het artikel is in eene vastere stemming, tengevolge van den geringen voorraad, welke in alle soorten te zaam niet meer dan ruim 2500 pakken bedraagt, blijven echter de omzettingen zeer beperkt.

DROGERIJEN. Van ruwe *Camphor* zijn 95 kleine Chinesche en 40 Tobben Japansche tot geheimen prijs verkocht. *Gom Copal* tot verhoogde prijzen gevraagd en 3000 [illegible] uitvoer genomen.

VERFWAREN. *Java Indigo.* Door de ophanden zijnde veilingen der N. H. M. tegen 29 April en 3 Mei [illegible], was de vraag niet groot en bepaalde zich [illegible]

kleine partijtjes voor uitvoer tot zeer stijve prijzen. Het nog ontbrekende in de voormelde veilingen is dezer dagen aangekomen en bestaat uit 139 kistjes Oogst 1851, van eene middelmatige weinig zachte kwaliteit, vrij regulier afgepakt, benevens 246 kistjes Oogst 1851 van zeer voldoende kwaliteit, zeer fijn van daeg, veelal vrij zacht met een gedeelte zeer zacht, zeer weinig gemengd en weinig ordinair, zoodat deze partijtjes veel ter verbetering van het assortiment onzer veilingen hebben aangebragt. — *Cochenille.* De vraag blijft aanhouden, vooral in de middel kwaliteiten. — *Verfhouten* met zeer weinig handel. — *Harst* en *Terpentijn-Olie* gaan tot de bestaande prijzen langzaam af. — *Ruwe Zwavel* Goed Secunda blijft tot ƒ3½ E. aangeboden en zoude bij partij nog wel iets lager te koop zijn. — *Meekrap* zonder verandering. De vraag blijft zich nog altijd op de nieuwe heldere en gele soorten bepalen.

POTASCH tot de verlaagde prijzen nog met zeer weinig handel. Amerikaansche ƒ14½ a 15 E.; Toskaansche ƒ13¼ a 14 E.; Petersburger ƒ12½ E.

BANKA-TIN. Voor dringende orders is ƒ48 besteed en kan men tot dezen prijs nu nog moeijelijk koopen.

STERKE DRANKEN. *Genever* 100 %, eerste soort, ƒ16, tweede soort ƒ15. *Moutwijn* 91 % ƒ11½ a 12 a kontant.

VETWAREN. Over het algemeen met zeer weinig handel. — *Traan*, Walvisch en Robben ƒ37 E.; Berger bruin ƒ44½; Lever ƒ48. — *Talk*. Petersburger voor Kaarsen ƒ23½, voor Zeep ƒ24. — *Smeer*, Amsterdamsch ƒ22 a 22½, buitenlandsch ƒ21½ a 21; *Patentolij* ƒ31½ a kontant. — *Rondvisch* ƒ7.

ANSJOVISCH 1851 ƒ9½ a 9½, 1850 ƒ9, 1849 ƒ7½ a 7. — *Haring*, volle ƒ16½. *Noordvisch* in droog zout ƒ19, dito in pekel ƒ17.

GRAANMARKT.

— SCHIEDAM, 23 April. Rogge. Gedurende deze week vertoonde zich veel vraag voor dit artikel, zoowel voor konsumptie als op spekulatie en ter verzending naar de Rijnhavens, hetgeen eene prijsverhooging van ƒ8 a 9 ten gevolge had. In Entrepôt werd verkocht. 145/2 en 145 2 ℔ Koersche ƒ196 6/w., ƒ200 6/w.; 143,2 ℔ Fransche ƒ192 6/w.; 130/2 ℔ Odessa ƒ200 6/w., 142/2, 143/2 ℔ Koersche ƒ198, ƒ200 6/w.; 147/2 ℔ Fransche ƒ200 1/m.; 147/2 ℔ Koersche ƒ211 6 w. In konsumptie noteerde men: 142 2, 143 2 ℔ Koersche ƒ203 6/w., 145/2 ℔ dito ƒ206 6/w.; 146/2 ℔ itinne ƒ200 6/w.; 145/2 ℔ Koersche ƒ209 6/w., ƒ211 6/w., 142/2, 143/2 ℔ dito ƒ205 6/w., ƒ208 3/m.; 145/2 ℔ dito ƒ215 6/w.; 143/2 ℔ Libau ƒ212 6/w., 140/2 ℔ Archangel ƒ195 6/w.

Gerst. Ofschoon ongedroogde lager werd afgegeven, is voor gedroogde ruim vorigen prijs besteed, te weten: 135/2 ℔ Fransche ƒ170, 171 6/w.; 134 2 ℔ dito ƒ169, 170 6/w.; 133/2 ℔ dito ƒ165, 166 1/m.; 129/2, 130/2, 131/2 ℔ Libau ƒ184 3/m., ƒ184, 185 6/w., ƒ186 6/w. In publieke veiling is min of meer beschadigde Odessa van 122/2 a 125/2 ℔ ad ƒ125 en ƒ130 met ƒ2,50 kosten verkocht.

Moutwijn ging Zaturdag tot ƒ11½ terug en bleef alzoo eenige dagen gevraagd, met weinig verkoopers. Heden kon men alzoo naar genoegen koopen en wil men dat onder de hand iets lager afgegeven is.

Jenever ƒ15,60. Amst. Proef ƒ16,25.

— ALKMAAR, 23 April. Tarwe ƒ9. — Garst ƒ5,50. — Haver ƒ4. — Boonen ƒ5,25. — Kanariezaad ƒ7,50. — Kaas. Kleine ƒ15, middelbare ƒ16,00 tot 9,50, dito (rauwarige) ƒ10,25 a 10,75; Rogge ƒ7,20 tot ƒ7,50; Garst ƒ5,20 a ƒ5,40; Boekweit ƒ6,40 tot 6,70; Haver ƒ3,40 tot 4,00; ... ƒ11,50; Boter ƒ0,60 tot ƒ0,72, het Ned. ℔; Kaas ƒ20 tot ƒ24 de 100 Ned. ponden.

— ROTTERDAM, 22 April. Rogge in ent. 147, 148/2 ℔ Fransche ƒ200, 203; 146/2 ℔ Petersburger ƒ200; 144/2 ℔ Archangel ƒ196; voorts in cons. 148, 151/2 ℔ Fransche ƒ210 a 225; 147/2 ℔ Pommer ƒ210 en 146/2 ℔ Libau te Delfshaven ƒ214. — Gerst. 132/2 ℔ Nieuwe Libau ƒ188. — Lijnzaad. 109/110 ℔ Egypt. ƒ285.

— MIDDELBURG, 22 April. Tarwe. Puike Zeeuwsche Nieuwe ƒ8,20, mindere soorten ƒ8, 8,10 a 8,15 naar deugd, puike jarige Walchersche ƒ8 a 8,25, puike Walchersche Nieuwe ƒ8,35 a 8,40, in consumptie ƒ8,30. — Rogge ƒ7,40 a 7,60 naar kwaliteit. — Gerst. Puike Winter ƒ5,50, mindere ƒ5,20 a 5,40, dito Zomer ƒ5,20, mindere ƒ5. — Walch. Witte en Bruineboonen ƒ11,50 a 11,75 naar deugd; Dito Paardeboonen ƒ4,90 a 5; Dito Groene Erwten ƒ7,25 a ƒ7,50, groote ƒ7,75 a 8; Zeeuwsche Paardeboonen ƒ4,75; Dito Groene Erwten ƒ6,50 a 6,75 pr. Mud. — Raap-Olie ƒ32, Patent-Olie ƒ34; Lijn-Olie ƒ32 pr. Vat. — Lijnkoeken ƒ0 pr. 104 stuks.

— ZWOLLE, 23 April. Tarwe ƒ8,25 a 9,25. — Rogge ƒ6,50 a 7,00. — Garst ƒ5,40 a 5,70. — Haver ƒ3,60 a ƒ3,80. — Boekweit ƒ5,00 a 6,00. — Boonen ƒ6,40 a ƒ6,90. — Aardappelen ƒ1,50 a 2,20. — Boter per ½ ton ƒ13,25 a 13,75, per Ned. ℔ 55 a 62½ cs.

— DEVENTER, 23 April. Tarwe ƒ8,50 a 9,00. — Rogge ƒ6,60 a 7,00. — Garst ƒ5,20 a 5,60. — Haver ƒ3,30 a ƒ3,60. — Boekweit ƒ6,20 a 6,50. — Boter per ½ ton ƒ10,25 a 12,75.

— ANTWERPEN, 23 April. *Verfhout.* Er zijn gedaan 45,000 bl. Campeche Tabasco.

Koffij. Gisteren en heden zijn 1000 b. Java verkocht tot 27 a 27½ cts. Voorts nog 2100 b. Dom. en Brazil.

Katoen. Men heeft 667 b. Amerik. gerealiseerd.

Huiden. De verkoop bedraagt 5000 dr. en 2000 gez. Buenos-Ayres en 800 dito Fernambuc.

Granen. Voor Tarwe en Rogge zijn bij eene vaste markt de prijzen van gisteren betaald.

— LONDEN, 22 April. *Ruwe Suiker.* Vreemde wegens den geringen voorraad met beperkte handel. Voor uitvoer zijn enkele koopers tot volle prijzen. Geraffineerd. Tamelijk levendig voor konsumptie tot goed gesouteneerde prijzen; bruine lompen 44 s. 6 d. Gestampt meer gezocht voor uitvoer tot volle prijzen.

Koffij. Native Ceylan levendiger, de prijzen zijn fermer. 500 b. good ord. is 38 s. 6 d. a 39 s. betaald. Plantage is 1 a 2 s. hooger gedaan dan de vorige week. De voorraad is in alle soorten gering.

Rijst onopgemerkt; van 870 z. Moulmein vond slechts een klein gedeelte nemers tot 9 a 9 s. 6 d.

— LIVERPOOL, 21 April. *Katoen.* Heden zijn verk. 8000 b. De aanvoer sedert Donderdag bedraagt 50,000 b. Men noteert amerik. ⅛ d. hooger dan Vrijdag.

— BORDEAUX, 20 April. *Voorloop.* Armagnac 43,75, Marmande 43,75, Tafia 65 a 75. De 3/6 desponibele, 2 fr. hooger tot 70 fr.

SCHEEPSTIJDINGEN.

QUEENSTOWN, 20 April. Het schip Pieter Cornelisen, Hooft. Kapt. de Boer, van Bat. naar Schiedam, alhier binnengeloopen, is lek; de Kapt. zal, zoo goed mogelijk, de schade herstellen en de reis, zonder lossen, voortzetten.

UITGEZEILD:

HELVOET, 23 April. G. van der Gaauw, Maria Johanna, Malta. — Gisteren nog: H. van Houten, Argus, Havana.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

BATAVIA, Willirm Shand, Warden: 6665 b. Rijst, 244 b. Pepkr, 462 m. Cassia Vera: fard, Kaneel, 20 k. Cochenille, 14 z Cubeben, 452 keld. Arak, 1999 st. Huiden, 5577 b. Bindr. Bunge en Comp. (In ons vorig N°. abusief gemeld.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM 22 April, vertrokken:

Keulen E. Coesen, Colln N°. 15.

KEULEN, 23 April aangekomen:

Kapt. Willemsen van Rotterdam met 4389 Ctn.

MANNHEIM, 20 April aangekomen:

N. Reis, van Amsterdam. 22 dagen reis.

Rijnhoogte ARNHEM 23 April 1 el 25 dm.
KEULEN 23 „ 6 vt. 4 „

ADVERTENTIEN.

(1869) Ondertrouwd: W. J. HEIJINK
PURMEREND, EN
23 April 1852. A. C. MIDDELHOFF.

(1857) Heden overleed aan eene kortstondige ziekte van slechts eenige dagen, na voorzien te zijn geweest van de H. H. Sacramenten der stervenden, in den leeftijd van ruim 67 jaren, na eene Echtvereeniging van 46 jaren, mijne geliefde Echtgenoote CHRISTINA JOANNA VAN DER MAADEN. Ik verlies in de brave overledene een steun in mijnen hoogen ouderdom, en mijne kinderen en behuwdkinderen eene zorgvuldige moeder.
AMSTERDAM, 20 April 1852. F. SJOUKES.

(1863) Heden overleed na een geduldig lijden onze geliefde Moeder ANTHONIA CATHARINA KOCH, weduwe van den Heer LOUIS PIERRE LE NORMANT, ... jaren.
AMSTERDAM, L. P. C. LE NORMANT.
21 April 1852. Uit aller naam.
Strekkende deze tot algemeene en bijzondere kennisgeving.

Te Huur voor een R. C. Huisgezin, met primo Mei aanstaande of later een HUIS en TUIN voor een matigen prijs, gelegen te Ginneken bij Breda, naast de R. C. kerk, voorzien van zes KAMERS en verdere vereischte gerieven. Te bevragen bij den Heer A. D. MAASSEN, Wethouder te Ginneken. Brieven *franco.* (1831)

EEN OPEN BEEN, *na dertien jaren lijdens, genezen door de zalf en pillen van Holloway.*

Mejufvrouw Anna Smith, te Hemel, Hampstead woonachtig, had dertien jaren lang open wonden in een harer beenen gehad, gedurende welken tijd zij onder behandeling was van eenige der voornaamste heelkundigen aldaar, welke niettegenstaande hunne lange ondervinding het been niet konden genezen. Mejufvrouw Smith dan ook ziende dat alle hunne pogingen vruchteloos bleven, besloot eindelijk de zalf en pillen van Holloway te gebruiken, waardoor haar been in een ongeloofelijk korten tijd werd genezen, zoodat zij zich thans een genoegen daaruit maakt de zalf en pillen van Holloway allen mogelijken lof toe te zwaaijen.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen à ƒ0.90, ƒ2.10, ƒ3.30, ƒ7.75, ƒ15.50, ƒ23.50.
Potjes Zalf à ƒ0.90, ƒ2.10, ƒ3,30, ƒ8.15, ƒ15.90, ƒ23.90.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtsche straat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij A. P. MULIUS te *Utrecht*, en bij J. STRAATMAN, hoofd-depothouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablishment.* (1827)

(1865) Voor Zwakke Oogen, Traanoogen, Branderigheid, roode Oogleden, enz., wordt WHITE'S OOGWATER, door den *Sanitäts Rath* Dr. FILENE in Erfurt; door Professor Dr. WILLIBALD ARTUS, in Jena en verschillende andere Geneesheeren aanbevolen.

Wat het is, en hoe men het gebruikt, wordt in kleine Handbriefjes, die aan belangstellenden in het Verkoophuis en de bekende *Dépôts* gratis afgegeven worden, duidelijk gemaakt. Het helpt spoedig en is volstrekt onschadelijk.

(1864) Bij J. HERMANS, Boekhandelaar te Breda, is verkrijgbaar gesteld:
GESCHIEDKUNDIGE KAART van de GROOTE VOLKSVERHUIZING à . . . . ƒ 1.50.
KAART van de *Zeeuwsche* en *Zuid-Hollandsche Stroomen* . . . . ƒ 1.00.
Deze worden niet in commissie verzonden, maar moeten voor rekening ontboden worden.

31 Mélodies, ou *Paraphrase Musicale des Litanies* de la *St. Vierge*, pour *le mois de Marie*, à une, deux et trois voix égales, avec accompagnement de piano ou orgue

Poésie inédite,

Musique de l'abbé N. A. JANSSEN.

Ouvrage spécialement destiné aux maisons d'éducation, aux élèves de Séminaires, etc., 1 vol. gr. in 8°, imprimé en taille douce, contenant 132 pages. Prix net 3 florins.

La Haye, chez WEYGAND et BEUSTER.
„ VAN LANGENHUYSEN FRÈRES.
à Amsterdam, „ C. L. VAN LANGENHUYSEN.
à Breda, „ J. HERMANS.
à Helmond, „ A. VISSERS.

(1855) Bij den Boekhandelaar J. W. VAN LEEUWEN te Leyden, zijn nog weinige exemplaren voorhanden van de 2e druk van

DE MAAND VAN MARIA of de MEIMAAND, toegewijd aan de Allerheiligste Maagd, met eene fraaie staalgravure à . . . . ƒ 0 60.
TWAALFTAL LESSEN over het Leven van J. C. à . . . . ƒ 0 20.

... bosch, hebben uitgegeven en is in alle steden bij hunne Correspondenten te verkrijgen:

Inleiding tot een Godvruchtig Leven,

DOOR DEN

H. FRANCISCUS DE SALES,

Prins Bisschop van *Genève*, uit het Fransch vertaald door A. VAN MAASELAND, R. C. Priester, met eene Levensbeschrijving en Portret van den Schrijver, *Kerkelijk Goedgekeurd*, door ZHoogw. G. HERMANS, *tweede druk.*

Prijs gebrocheerd 35 cents.

Bij getallen tot nog minderen Prijs.

HERINNERING aan het Jubilé van 1852, ƒ 0,01.
Per 100 minder.

☞ Alle de door ons uitgegeven werken kunnen ook aangevraagd worden bij den Heer J. S. DE HAAS, te Amsterdam, Hoofd-Correspondent, waar dezelve reeds in voorraad liggen.

Bij den Uitgever dezer Courant, C. L. VAN LANGENHUYSEN, komt heden uit, de Herdruk van

DE KRUISBERG

GEESTELIJK GEDICHT

DOOR

VONDEL.

gedrukt in antieken stijl, geschikt om in een Kerkboek gelegd te worden, à . . . . 5 Cents.
Bij 50 . . . . ƒ 1.50.

Vondel, Nederlandsch hoofddichter, bracht dit kunstjuweel, gelijk zoo vele andere meesterstukken, gedeeltelijk als geestelijk zijne rijpe Godsvrucht, omstreeks de helft der XVIIe Eeuw aan het licht; hij schreef in 1621, op drie-en-dertigjarigen leeftijd, reeds een lofzang op de H. Agnes, waarin Katholieke gevoelens uitkomen, ofschoon hij, uit een doopsgezinden vader, doch katholiek gedoopte moeder, te Keulen geboren, in Amsterdam diaken bij de Mennisten was en de zaak der verdrukte Remonstranten met kracht voorstond. Tegen 1640 omhelsde hij openlijk de katholieke Godsdienst en bleef tot zijn dood toe een getrouwe zoon, een moedig verdediger, en waardig cieraad der H. Kerk. Hij was geboren den 17n November, op den feestdag van den H. Gregorius Thaumaturgus, of WONDERWERKEN, en leide een tederliefde voor dezen zijn patroon, die waarlijk wonderen in hem gewerkt had, aan den dag.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever